

צ"ה איהו אתר פשמיה ביה יבשותא ככולא ותמן בני נשא שפירן פחיזו ומגו דאיהו ציה כד ידעי אתר דמקורא דמיין נבעין עאלין תמן ולזמנין דסלקין מגו אתר דמרא וסלקין להאי תבל ואינון בני מהימנותא תיר מבני נשא אתרגין ובינייהו דיורין טבין ועותרא סגי וזרעי זעיר מגו יבשותא דהתם ונטעי אילנין ולא מצליחין ותיאובתא דילהון לבני נשא דהכא. ומפלהו לית דאכלי נהמא כד (ס"א בר) אליו דהכא דבתבל הכא לעילא מפל אליו תבל וכתוב (תהלים ט) והוא ישפוט תבל בצדק.

כגונא דכל אליו ארעאן אית בהאי תבל וכל אליו שמהן אית להו אוף הכי בגין דאיהו שביעאה, אית הכא כגונא דאינון דוכתי תחומין ודוכתי הכא ואיקרי כל חד וחד כגונא דההוא דוכתא דלתתא. וכל אליו בדיורין דבני נשא משניין אליו מאליו דכתיב (תהלים ק"ד) מה רבו מעשיך יי פלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך ע"כ: (ע"ד כאן

מההשמטות)

זכר ונקבה בראם. רבי שמעון אמר רזין עלאין אתגליין בהני תרי קראי. זכר ונקבה בראם, למנדע יקרא עלאה רזא דמהימנותא דמגו רזא דנא אתברי אדם. תא חזי ברזא דאתבריאוו שמים וארץ אתברי אדם. בהו כתיב אלה תולדות השמים והארץ (בהקראם). באדם כתיב זה ספר תולדות אדם. בהו כתיב בהבראם. באדם כתיב ביום הבראם. זכר ונקבה בראם. מהכא כל דיוקנא דלא אשתכח ביה דכר ונוקבא לאו איהו דיוקנא עלאה כדקא חזי. וברזא דמתניתין אוקימנא.

תא חזי, בכל אתר דלא אשתכחו דכר ונוקבא כחדא קדשא בריהו הוא לא שוי מדוריה בההוא אתר. וברכאן לא אשתכחו

כמו שכל אלו הארצות יש בתבל הזאת, וכל אלה השמות יש להם אף כן, משום שהיא שביעי, יש כאן כמו של אותם מקומות תחומים ומקומות כאן, ונקרא כל אחד ואחד כמו שאותו מקום שלמטה, וכל אלה בדיוורים של בני אדם משנים אלה מאלה, שפתיב (שם קד) מה רבו מעשיך ה' פלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך: ע"כ מההשמטות.

זכר ונקבה בראם. רבי שמעון אמר, סודות עליונים התגלו בשני הפסוקים הללו. זכר ונקבה בראם לדעת הפסוק העליון, סוד האמונה, שמתוך סוד זה נברא אדם. בא ראה, בסוד של שמים וארץ נברא אדם, בהם פתיב אלה תולדות השמים והארץ (בהקראם). באדם פתיב זה ספר תולדות אדם. בהם פתיב בהבראם, ובאדם פתיב ביום הבראם. זכר ונקבה בראם. מכאן, כל דמות שלא נמצא בה זכר ונקבה, אינה דמות עליונה פראוי, ובסוד המשנה בארנו.

בא ראה, בכל מקום שלא נמצאים זכר ונקבה כאחד, הקדוש ברוך הוא לא שם את מדורו באותו המקום, והברכות לא נמצאות רק במקום שנמצאים זכר ונקבה, שפתיב וברך אתם ויקרא את

שָׁמַם אָדָם בַּיּוֹם הַבֶּרֶאֱם, וְלֹא כְּתוּב וַיִּבְרַךְ אוֹתוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אָדָם. שְׁאִפְלוֹ אָדָם לֹא נִקְרָא אֶלֶּא זְכַר וּנְקֵבָה כְּאַחַד.

רבי יהודה אָמַר, מִיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לֹא נִמְצְאוּ בְּרִכּוֹת בְּעוֹלָם, וְהֵם אוֹבְדוֹת בְּכָל יוֹם, שְׁכַתוּב (ישעיה נז) הַצְּדִיק אָבֵד. מָה אָבֵד? אָבֵד הַבְּרִכּוֹת שֶׁהָיוּ שׁוֹרוֹת בּוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (משלי י) בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, וְכַתוּב (ירמיה ז) אָבֵדָה הָאֱמוּנָה. כְּמוֹ זֶה כְּתוּב וַיִּבְרַךְ אֹתָם, וְכַתוּב וַיִּבְרַךְ אֹתָם אֱלֹהִים. מִשׁׁתׁ אֲתִיחֶסּוּ כָּל דּוֹרוֹת הָעוֹלָם וְכָל אוֹתָם צְדִיקֵי אָמֶת שֶׁהָיוּ בְּעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָאוֹתִיּוֹת הַאֲחֵרוֹנוֹת הִלְלוּ שֶׁהָיוּ בַּתּוֹרָה [לְהַמְצִיא] נִמְצְאוּ אַחַר שֶׁעָבַר אָדָם עַל אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה כְּלָם [בְּסֵדֶר תּוֹרָה]. וְלָכֵן קָרָא לְאוֹתוֹ חֶבֶן שֶׁהוּא כְּדַמּוֹתוֹ בְּצִלְמוֹ שׁׁת, שֶׁהֵם קוּיִם הָאוֹתִיּוֹת. וּבְכַתְּשׁוּבָתוֹ [וּבְכַתְּשׁוּקָתוֹ] לְפָנָיו רַבּוֹנוֹ אַחַז בְּשֵׁנֵי אֱלֹהִים, וּמֵאֵז חֲזָרוּ הָאוֹתִיּוֹת לְמִפְרַע בְּסֵדֶר תּוֹרָה.

וְכֵן קָרָא לְאוֹתוֹ בֶּן שְׁנוּלָד לוֹ שֶׁהוּא בְּדַמּוֹתוֹ בְּצִלְמוֹ שׁׁת, שֶׁהֵם סִיּוּם הָאוֹתִיּוֹת. וְלֹא נִתְקַנּוּ הָאוֹתִיּוֹת עַד שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינַי, וְאֵז חֲזָרוּ הָאוֹתִיּוֹת עַל תְּקוּנָם בַּיּוֹם שֶׁנִּבְרָאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְהַתְּבַסֵּם הָעוֹלָם וְעָמַד עַל קִיּוּמוֹ. רַבִּי אַבָּא אָמַר, בַּיּוֹם שֶׁעָבַר אָדָם עַל מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ, רָצוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ [לְהִתְקַר] לְהִעָקֵר מִמְּקוֹמָם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא עָמְדוּ רַק עַל הַבְּרִית, שְׁכַתוּב (ירמיה לב) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. וְאָדָם עָבַר בְּרִית, שֶׁנֶּאֱמַר (הושע ו) וְהִמָּה כְּאָדָם עָבְרוּ בְּרִית. וְאֵלְמָלָא שְׁגָלוּי לְפָנָי

אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה (ירמיה לב) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. וְאָדָם עָבַר בְּרִית שֶׁנֶּאֱמַר (הושע ו) וְהִמָּה

אֶלֶּא כְּאַתֵּר דְּאִשְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא. דְּכַתִּיב וַיִּבְרַךְ אוֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָם אָדָם בַּיּוֹם הַבֶּרֶאֱם. וְלֹא כְּתוּב וַיִּבְרַךְ אוֹתוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אָדָם. דְּאִפְלוֹ אָדָם לֹא אִקְרִי אֶלֶּא דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּחָדָא.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִיּוֹמָא דְּאִתְחַרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא בְּרַכָּאן לֹא אִשְׁתַּכַּחוּ בְּעִלְמָא וְאִתְאַבְּדוּ בְּכָל יוֹמָא. דְּכַתִּיב, (ישעיה נז) הַצְּדִיק אָבֵד. מָאי אָבֵד, אָבֵד בְּרַכָּאן דְּהוּוּ שְׁרִיין בֵּיהּ כְּמָה דְּכַתִּיב, (משלי י) בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק. וְכַתִּיב, (ירמיה ז) אָבֵדָה הָאֱמוּנָה. כְּגוֹוֵנָא דָּא כְּתִיב וַיִּבְרַךְ אוֹתָם וְכַתִּיב וַיִּבְרַךְ אוֹתָם אֱלֹהִים. מִשׁׁתׁ אֲתִיחֶסּוּ כָּל דְּרֵי עֲלָמָא וְכָל אַנְוִן צְדִיקֵי קִשׁוּט דְּהוּוּ בְּעִלְמָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֵלִין אַתְּוּן בַּתְּרַאין דְּהוּוּ בְּאוֹרֵייתָא (לְאִשְׁתַּכַּח) אִשְׁתַּכַּחוּ בְּתַר דְּעָבַר אָדָם עַל אַתְּוּן דְּאוֹרֵייתָא כְּלֵהוּ [בְּסֵדֶר תּוֹרָה]. וּבְגִין כִּד קָרָא לְהוּא כְּרָא דְּאִיהוּ כְּדַמּוֹתוֹ (ד' טו' ע"א) בְּצִלְמוֹ שׁׁת דְּאַנְוִן קִיּוּמָא דְּאַתְּוּן. וּבְתִיבּוּבְתִיָּה (ס"א) וּבְתִיבּוּבְתִיָּה לְקַמֵּי מְאָרִיָּה אַחִיד בְּאֵלִין תְּרִין. וּמִכְּדִין אַתְּהִדְרוּ אַתְּוּן לְמִפְרַע בְּסֵדֶר תּוֹרָה.

וּבְגִין דָּא קָרָא לְהוּא בְּרָא דְּאִתְלִיד לִיהּ דְּאִיהוּ בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ שׁׁת דְּאַנְוִן סִיּוּמָא דְּאַתְּוּן. וְלֹא אַתְּתַקְנוּ אַתְּוּן עַד דְּקִיּוּמוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינַי. וּכְדִין אַתְּהִדְרוּ אַתְּוּן עַל תְּקוּוּנֵיהוּ כְּיּוּמָא דְּאַתְּבְּרִיאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ. וְאַתְּבַסֵּם עֲלָמָא וְקִיּוּמָא עַל קִיּוּמֵיהּ.

רַבִּי אַבָּא אָמַר יוּמָא דְּעָבַר אָדָם עַל פְּקוּדָא דְּמְאָרִיָּה, בְּעֵינֵין שָׁמַיִם וָאָרֶץ (לְאִתְּנָפָא) לְאַתְּעַקְרָא מֵאַתְרֵיהוּ. מָאי טַעְמָא בְּגִין דְּאַנְוִן לֹא קִיּוּמוֹ אֶלֶּא עַל בְּרִית דְּכַתִּיב (ירמיה לב) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. וְאָדָם עָבַר בְּרִית שֶׁנֶּאֱמַר (הושע ו) וְהִמָּה